

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะได้เสนอวิธีดำเนินการวิจัย โดยจะกล่าวถึงความมุ่งหมายของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะได้อธิบายตามลำดับดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารและอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในอนาคต
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหารและอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อเสนอรูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคาดหวังของผู้บริหารและอาจารย์นิเทศก์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ผู้บริหารในวิทยาลัยครูทุกคนของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย อธิการ รองอธิการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าหน่วยงานจัดประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2523 จำนวน 240 คน
2. กลุ่มอาจารย์นิเทศก์ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพและนิเทศการสอนของนักศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2523 ทุกคน จากวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 220 คน

รวมประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น จำนวน 460 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังในการจัดประสบการณ์วิชาชีพของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในอนาคต ซึ่งสร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้ ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการสำรวจความคิดเห็นโดยใช้แบบสำรวจชนิดปลายเปิดกับบุคคลที่มีประสบการณ์และทักษะเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข และพร้อมกันนั้นก็นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องอีกทางหนึ่ง จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ไปให้อาจารย์จากวิทยาลัยครูต่าง ๆ ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาโท ในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 26 คน ได้ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ในเรื่อง เนื้อหา ภาษาและการสื่อความหมาย

หลังจากนั้น จึงนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงและแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับอาจารย์ในวิทยาลัยครูสุรินทร์ ที่ไม่ใช่ในกลุ่มประชากรในการวิจัย ซึ่งมีทั้งหัวหน้าแผนกต่าง ๆ อธิการบดี คณะวิชา อธิการบดีภาควิชา และผู้ที่เคยผ่านการเป็นอาจารย์นิเทศมาแล้ว จำนวน 30 คน เพื่อนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของแบบสอบถาม ทั้งนี้โดยได้ค่าความเชื่อมั่น 0.86 (ก็แสดงในภาคผนวก หน้า 151) แล้วจึงนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาและปรับปรุง เป็นแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นคำถามชนิดเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้บริหารและอาจารย์นิเทศในการจัดประสบการณ์

วิชาชีพของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งแบ่งได้เป็น 7 หมวด คือ

หมวดที่ 1 นโยบายการจัดประสบการณ์วิชาชีพ

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายของการจัดประสบการณ์วิชาชีพ

- หมวดที่ 3 ระยะเวลาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 หมวดที่ 4 หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดประสบการณ์วิชาชีพ
 หมวดที่ 5 การกำหนดและสรรหาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
 หมวดที่ 6 กิจกรรมและวิธีดำเนินงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 หมวดที่ 7 การวัดผลและประเมินผลการจัดประสบการณ์วิชาชีพ

ลักษณะของแบบสอบถามส่วนนี้ เป็นคำถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า โดยมีการกำหนดระดับค่าคะแนนดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ 4 เห็นด้วย เท่ากับ 3 ไม่เห็นด้วย เท่ากับ 2 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ 1

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพในอนาคต

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยถึงผู้บริหารและอาจารย์ในสังกัดในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้วิจัยให้บริการของการไปรษณีย์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ยกเว้นวิทยาลัยครูสุรินทร์ที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 460 ฉบับ ได้รับคืนและสามารถทำการวิเคราะห์ได้ จำนวน 412 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.57 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	240	220	91.67
อาจารย์ในสังกัด	220	192	87.27
รวม	460	412	89.57

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า จากแบบสอบถามที่แจกให้กลุ่มประชากร จำนวน 460 ฉบับ และได้รับคืนมาจากกลุ่มประชากร ดังนี้ จากผู้บริหาร จำนวน 220 ฉบับ จากกลุ่มอาจารย์นิเทศก์ได้รับคืน จำนวน 192 ฉบับ รวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาและสามารถวิเคราะห์ได้ จำนวน 412 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 89.57

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน 412 ฉบับ มาทำการวิเคราะห์ โดยยึดลำดับขั้นดังนี้

1. นำแบบสอบถามส่วนที่ 1 ซึ่งเป็นรายการ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ แล้วหาการ ยอดและเสนอเป็นตาราง ประกอบความเรียง

2. นำแบบสอบถามส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้บริหารและอาจารย์นิเทศก์ในการ จัดประสบการณ์วิชาชีพของกุลมหาวิทยาลัยสุโขทัยทุกวันออก เฉียงเหนือ ที่มีอยู่ 7 หมวด เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยทำการวิเคราะห์ดังนี้

ก. นำแบบสอบถามแต่ละข้อมาแจกแจงนับ เพื่อควาแต่ละมาตราส่วนมีผู้ตอบจำนวนเท่าใด

ข. ให้นำหนักมาตราส่วนของคำถามแต่ละข้อ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4
เห็นด้วย	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3
ไม่เห็นด้วย	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

ทั้งนี้โดยตีความหมายของคะแนนที่ได้ดังนี้ ช่วงคะแนนระหว่าง 3.51 - 4.00 หมายความว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง ช่วงคะแนนระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายความว่า เห็นด้วย ช่วงคะแนนระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายความว่า ไม่เห็นด้วย และช่วงคะแนนระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายความว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค. หาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ของแต่ละข้อคำถาม

ง. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละข้อคำถาม

จ. เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหารและอาจารย์นิเทศก์ ในเรื่องการจัด
 ประสพการณ์วิชาชีพ ทั้ง 7 หมวด คือ นโยบายการจัดประสพการณ์วิชาชีพ จุดมุ่งหมายของการจัด
 ประสพการณ์วิชาชีพ ระยะเวลาการฝึกประสพการณ์วิชาชีพ หน่วยงานที่รับผิดชอบการฝึกประสพ-
 การณ์วิชาชีพ การกำหนดและสรรหาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมและวิธีการดำเนินงานการฝึก
 ประสพการณ์วิชาชีพ การวัดผลและประเมินผลการจัดประสพการณ์วิชาชีพ โดยใช้การทดสอบค่า
 คะแนนซี (Z-test) จากนั้นเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
 เกี่ยวกับการจัดประสพการณ์วิชาชีพ รวบรวมเป็นหมวดหมู่แล้วเสนอเป็นความถี่

4. ผู้วิจัยรวบรวมแนวความคิดทั้งหมดของผู้บริหารและอาจารย์นิเทศก์ แล้วนำมาสร้าง
 เป็นรูปแบบการจัดประสพการณ์วิชาชีพตามความคาดหวังของผู้บริหารและอาจารย์นิเทศก์ในกลุ่ม
 วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. หาคาร์อย (Percent)
2. หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) จากสูตร¹

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{มัชฌิม เลขคณิต}$$

$$\sum fX = \text{ผลรวมของคะแนนคืบทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ให้ข้อมูล}$$

3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากสูตร²

¹ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
 ไทยวัฒนาพานิช, 2520), หน้า 40.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล

4. หาค่า Z - test จากสูตร¹

$$Z = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) - (\mu_1 - \mu_2)}{\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)}$$

\bar{X}_1 = ค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความคาดหวังของผู้บริหาร

\bar{X}_2 = ค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความคาดหวังของอาจารย์นี้เทศก์

$\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)$ = ความคาดเดาของมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างมัธยฐานเลขคณิต หรือมีค่า $= \sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}$

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

ก. คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นแบบแบ่งครึ่งข้อสอบ จากสูตร²

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r_{XY} = ส.ป.ส. สหสัมพันธ์ของคะแนนข้อดีและข้อถูก

X = คะแนนของข้อดี

Y = คะแนนของข้อถูก

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 87.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 106.

ข. คำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเต็มฉบับ จากสูตรของสเปียร์แมน-
 บราวน์¹

$$r_{tt} = \frac{2 r_{hh}}{1 + r_{hh}}$$

r_{tt} = ส.ป.ส. ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

r_{hh} = ส.ป.ส. สหสัมพันธ์ของแบบสอบถามครึ่งชุด (ข้อคู่และข้อคี่)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ดูบรรณ พันธ์วิภาส และชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์, ระเบียบวิธีเชิงปฏิบัติ, หน้า 177.